

Som greinen på vintreet
side 2

Halloween
side 4

Liv etter døden?
side 5

De siste tider
side 6

Nr. 3 2016 - 36. ÅRGANG

BIBEL OG BEKJENNELSE

UTGITT AV DEN LUTHERSKE BEKJENNELSESKIRKE

© DEPOSITPHOTOS

Gud har skapt deg med en lengsel etter noe evig godt, noe som dette livet med all sin forgjengelighet ikke kan tilfredsstille. Les artikkelen på side 5.

Som greinen på vintreet

AV DAVID EDVARDSEN

«Jeg er det sanne vintre, og min Far er vinbonden. Hver grein på meg som ikke bærer frukt, tar han bort, og hver grein som bærer frukt, renser han så den skal bære mer. Dere er alt rene på grunn av det ordet jeg har talt til dere. Bli i meg, så blir jeg i dere. Slik som greinen ikke kan bære frukt av seg selv, men bare hvis den blir på vintreet, slik kan heller ikke dere bære frukt hvis dere ikke blir i meg. Jeg er vintreet, dere er greinene. Den som blir i meg og jeg i ham, bærer mye frukt. For uten meg kan dere ingen ting gjøre. Den som ikke blir i meg, blir kastet utenfor som en grein og visner. Og greinene blir samlet sammen og kastet på ilden, og de brenner. Hvis dere blir i meg og mine ord blir i dere, be da om hva dere vil, og dere skal få det. For ved dette blir min Far æret, at dere bærer mye frukt og blir mine disipler.» (Joh 15,1-8)

Hvordan har du det? På et slikt spørsmål kan man for eksempel svare: «Jeg har det bra.» Det finnes også en del bilder som brukes for å si dette. Man sier for eksempel: «Jeg har det som fisken i vannet.» Men hvor ofte har du hørt noen si: «Jeg har det som greinen på vintreet»? I dagens tekst er det dette bildet Jesus bruker om de troende. En kristen er grein på det sanne vintreet. Vintreet er Jesus. De troende vokser ut av ham.

Dette er et veldig trøsterikt bilde, som Jesus ga disiplene sine da de trengte det som mest. Det var rett før Jesus skulle forlate dem. Han skulle gå bort. Han skulle snart bli tatt til fange, lide mye, bli dømt til døden og så henrettes. Disiplene var engstelige. En tjener er ikke større enn sin herre. Hadde de forfulgt Jesus, kom de også til å forfølge dem. Behandlet de vintreet på denne måten, kom også greinene til å kjenne det. Så det er klart at disiplene var engstelige og triste.

Det finnes også mye i dag som kan gjøre oss engstelige og triste. Én ting er alle terrorangrepene de forteller om på nyhetene nesten hver eneste dag. Men mye verre er alle de åndelige terrorangrepene: Falsk lære spres over alt. Denne terroren er mye verre, for den hindrer og ødelegger menneskers tro. Den truer kirken innenfra, som vi også ser i teksten. Det finnes greiner på treet som ikke bærer frukt. Det er sånne som er kristne bare i navnet, men ikke i virkeligheten. Det er ikke minst mange som med vilje sprer falsk lære i Guds navn og mange som like villig følger dem. Disse fruktløse greinene er ikke bare nyteløse, men skadelige for treet. Det kan gå så langt at de sanne greinene lurer på om de er på rett tre.

Men det er vi. Jesus forsikrer oss om det: «Jeg er det sanne vintre, og

min Far er vinbonden.» Hans Far er den allmektige Gud. Han har makten over alle ting. Han har også makten over vintreet. Han har full kontroll. «Hver grein på meg som ikke bærer frukt, tar han bort.» Før eller senere skjærer han de fruktløse greinene av og skiller dem fra de andre greinene, så de ikke skal hindre dem i å bære frukt. Det skjer stadig vekk. Det er derfor det finnes så mange sekter og forskjellige kirker som ikke holder seg til dem som blir i Guds ord. Vinbonden skiller de fruktløse greinene fra de fruktbare greinene, så de ikke skal hindre dem i å bære frukt.

Hva så med de fruktbare greinene, de sanne troende? Hva med oss? Står alt bra til med oss? Nei, for Jesus sier: «Hver grein som bærer frukt, renser han.» Vinbonden renser greinene. De er altså urene. Ja, vi er alle urene greiner. Vi har den gamle naturen i oss. I den finnes ingenting rent. Den gjør oss urene. Og vi kan ikke rense oss selv med våre gjerninger. For de er alle urene og ufullkomne.

Men likevel er vi altså rene, sier Jesus: «Dere er alt rene på grunn av det ordet jeg har talt til dere.» Det ordet er evangeliet om Jesus selv. Gud har sendt sin Sønn til verden. Han er Guds lam som har båret bort verdens synd. Han har gjort opp for alle våre synder med sin lidelse og

med sin død på korset. Jesus sonet straffen i vårt sted. Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens. Han har forsonet oss med Gud. Derfor har Gud tilgitt oss helt og fullt. Jesus stod opp igjen fra de døde. Dermed har Gud erklært at vi er tilgitt – helt og fullt.

Du er ren og rettferdig allerede nå i Jesus, verdens frelser. Han er vår renhet og hellighet og rettferdighet som gjelder for Gud. Han levde et helt rent og syndfritt liv i vårt sted. Det livet vi skulle ha levd, levde han i stedet for oss. Han er vår stedfortreder. Han er vår renhet og hellighet. Denne renheten og helligheten er blitt vår gjennom ordet, som Jesus sier. Ordet har gitt oss troen på Jesus. Gjennom denne troen har han gitt oss tilgivelse for syndene. I kraft av sitt ord har Jesus vasket bort våre synder i dåpen. I dåpen har han kledd oss i sin renhet og hellighet. Altså er vi helt rene.

Hvorfor står det da at vinbonden renser greinene? Når de allerede er rene, hvorfor trenger han å rense dem? Vi er urene og rene samtidig. Som sagt: I vår gamle natur finnes ingenting rent, men vi er rene gjennom Guds ord. Vi er kledd i Jesus sin renhet og rettferdighet gjennom troen på dette ordet. Hans blod dekker over all urenheten i oss. Hans blod renser oss for all synd. Det er vår trøst når vi stadig skuffer oss selv. Vi ser bort fra oss selv og vår egen urenhet og fester blikket på Jesus og hans renhet. Vi er rene i ham.

Men Gud vil gjerne styrke troen vår. Vinbonden vil gjerne få greinene sine til å bære mer frukt. Derfor jobber han stadig med greinene sine. Han beskærer greinene. I dag

bruker man spesielle sakser til å beskære greiner på vintreet med. Dette er smertefullt for greinen. Den ville nok helst ha sluppet å bli beskåret om den fikk velge. Men det er best for greinen. Når vinbonden beskærer greinene, bærer de mer frukt. Dette er et fint bilde på alle anfektelsene som Gud sender til oss i livet. Vi bærer mer frukt ved å gå gjennom alle slags anfektelser mot

*Hans ord gir oss evig liv.
Og den som blir i hans
ord, bærer mye frukt.
Dette er et løfte. Vær
altså ikke bekymret for
frukten. Fest blikket på
Jesus. Han er din renhet
og hellighet. Bli i hans
renhet og hellighet, så
kommer fruktene til å
vokse. De vokser ut av
Jesus.*

troen vår. De kommer både utenfra og innenfra. Verden fordømmer oss. Djevelen fordømmer oss. Vårt eget hjerte fordømmer oss. Vi ville gjerne ha sluppet dette, men Gud vet hva han driver med. Vinbonden har kontrollen. Han bruker bare djevelen som verktøy til å beskære greinene sine med, så de bærer mer frukt. All lidelsen og sorgen driver oss til å be Gud om hjelp og søke trøst og styrke i hans ord. Anfektelsen får oss til å holde bedre fast i Guds løfter. Det er når alt og alle

fordømmer oss at vi virkelig setter pris på at det ikke finnes noen fordømmelse for oss som er i Kristus Jesus.

Slik sørger vinbonden for at greinene hans bærer mer frukt. Det vil si frukt av troen. Det er det samme Paulus kaller Åndens frukt: «Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, ydmykhet og selvbeher-skelse.» Å bære frukt kan vi ikke av oss selv. Vi kan ikke bære frukt adskilt fra Jesus. «Uten meg kan dere ingenting gjøre.» Frukten vokser ut av treet. Våre frukter vokser ut av Jesus, det sanne vintreet. «Den som blir i meg og jeg i ham, bærer mye frukt.» Bli bare i ham, så kommer fruktene til å vokse. Hva det betyr å bli i ham, sier Jesus sånn: «Den som spiser min kropp og drikker mitt blod, blir i meg og jeg i ham.» Å spise hans kropp og drikke hans blod betyr i dette tilfellet å tro på ham. Dette kan vi ikke av oss selv. Troen kommer av budskapet, og budskapet kommer av Kristi ord. Hans ord gir oss evig liv. Og den som blir i hans ord, bærer mye frukt. Dette er et løfte. Vær altså ikke bekymret for frukten. Fest blikket på Jesus. Han er din renhet og hellighet. Bli i hans renhet og hellighet, så kommer fruktene til å vokse. De vokser ut av Jesus.

Så hvordan har vi det? Som greinene på vintreet. Det er en bra tilstand. Riktignok er det smertefullt, men vinbonden har full kontroll og gjør alt til vårt beste. Det er trygt å være grein på vintreet. Dessuten er det fruktbart og det tar aldri slutt. Vi har evig liv. Det er godt å være grein på vintreet. Amen.

Halloween, reformasjonsdagen og allehelgensdag

AV TOR JAKOB WELDE

Halloween er blitt stadig mer populært i Norge de siste tiårene. Her om dagen leste jeg i en invitasjon til et arrangement den 31. oktober i år: «Lær deg å lage ekle sår og blodige kutt, møt gjenferdet Octavia og lag Halloween-effekter. Deretter blir det Halloweenfest for hele familien, med dans og grusom moro.» Det skal helst være noe skummelt og litt djevlesk nå mot slutten av oktober. Spøkelser, skjeletter, hodeskaller, hekser, flaggermus, spindelvev, noe litt okkult og uhyggelig. Slik det har utviklet seg, er det derfor ikke det minste rart om mange tror at halloween er en fest av hedensk opprinnelse.

Men faktum er jo at halloween opprinnelig er en kristen feiring. Navnet halloween er et gammelt engelsk ord, en sammentrekning av «all hallows eve», som betyr allehelgensaften. Akkurat som julaften, kvelden før juledag, er begynnelsen på den store høytiden til minne om Jesu fødsel, så var halloween aftenen som innledet feiringen av allehelgensdag. Fra 800-tallet ble dagen lagt til 1. november, og dermed ble 31. oktober den årlige allehelgensaften - halloween. (I våre dager er det vanlige her i Norge å markere allehelgensdag på den første *søndagen* i november måned).

Helt fra kirkens første tid markerte man dødsdagene til martyrene, de troende som var blitt drept på grunn av sitt kristne vitnesbyrd. De martyrene som ikke hadde sin egen minnedag i kalenderen, ble minnet

på allehelgensdag. I gudstjenesten denne dagen synger vi om «den store, hvite flokk» som priser Gud foran hans trone i himmelen. Vi minnes de troende som har gått foran oss inn til den himmelske saligheten, de hellige som har fullført løpet og bevart troen.

Halloween har fått en spesiell plass i den kristne kirkens historie fordi det var på nettopp denne dagen, den 31. oktober i 1517, dagen før allehelgensdag, at Martin Luther hengte opp sine 95 teser på kirkedøren i Wittenberg, Tyskland. Han utfordret den kirkelige korrupsjonen og den falske oppfatningen om at frelsen kan kjøpes med penger eller gjerninger. På den dagen gikk startskuddet for reformasjonen, kirken begynte å vende tilbake til læren om frelse ved troen på Kristus alene. Vi regnes som hellige på grunn av Jesu Kristi rettferdighet, som Gud tilregner oss av bare nåde. Det er en gave, som vi mottar ved troen alene. Ikke på grunn av vår egen innsats og egne gjerninger. Dette lærer Bibelen oss, og Skriften alene er vår autoritet i lærespørsmål.

«Knask eller knep» er blitt en svært populær halloweentradisjon, og den har gamle røtter. Fra slutten av middelalderen, ca 1300 til 1500, kjenner vi til at barn og fattigfolk gikk fra dør til dør for å tigge. Noen steder sang tiggerne salmer og sanger for å få pengegaver eller mat fra huseierne. Tigging pågikk naturligvis hele året, men rundt høytider som jul, påske, pinse og allehelgensdag var tiggerne spesielt aktive, for gavmildheten var gjerne større da. Men selve uttryk-

ket «knask eller knep» (eng. «trick or treat») dukket opp første gang i 1927, i USA. Andre halloweenskikker som å kle seg ut i kostymer og lage utskårne lanterner av gresskar eller lignende, dukket opp på 1800-tallet.

Mange kristne setter nokså lite pris på de nye norske halloweentradisjonene, som jo fremstår mer eller mindre løserevet fra feiringen av allehelgensdag. Det er trist at folk flest er helt uinteresserte i å feire hellig gudstjeneste i kirken, mens veldig mange er svært opptatt av å more seg med «lekeokkultisme» og det vanhellige.

Men midt oppi dette går det kanskje an å «snu på flisa» og tenke at alle nifse kostymer, hodeskaller, skjeletter, djevler og grufull gjør, kan tjene som en påminnelse om hva Jesus kom for å berge oss fra: synden i oss, ondskapens makt, djevelen, døden og den evige fortapelsen. Alt dette er vi frelst fra - av bare nåde, for Kristi skyld alene, ved troen, uten noen egne fortjenstfulle gjerninger. Når vi deler ut eller tar imot godteri ved døren, kan vi kanskje la dette minne oss om de vidunderlig gode gavene Gud har gitt helt gratis til oss, arme og syndige tiggere.

Vi takker vår nådige Gud for reformasjonen, som begynte på halloween for snart fem hundre år siden, da det dyrebare evangeliet igjen fikk begynne å lyse og stråle klart. Fortsatt skinner det for oss, som en lykt for vår fot. Derfor trenger vi ikke å frykte, vi kan ha frimodighet på dommens dag. Dødens og mørkets makt har tap.

Fins det noe liv etter døden?

Hvordan kan jeg være sikker på at det fins et liv etter døden?

Det er en minoritet som har den oppfatningen at det ikke fins noe liv etter døden. De aller fleste tror at dette livet ikke kan være alt. Men hvordan livet etter døden ser ut, er det mange forskjellige meninger og spekulasjoner om.

Hvorfor tror så mange på et liv etter døden? Kanskje fordi det er altfor trist å tenke seg at vårt korte jordeliv er alt, at alt går mot en evig natt eller ingenting. Mangelen på en varig lykke, ønsket om å få gjort noe mer ut av livet, noe man ser fram imot og håper skal bestå men som man ikke har klart å få til – alt dette kan være faktorer som gjør at mennesker tenker at det finnes noe mer.

Bibelen forteller oss hvorfor vi vil ha noe mer. Den sier at Gud har lagt evigheten i menneskenes hjerter (Fork 3,11). Gud har skapt deg med en lengsel etter noe evig godt, noe som dette livet med all sin forgjengelighet ikke kan tilfredsstille.

– Døden og forgjengeligheten er det altoverskyggende problemet, var det noen som hevdet i et radioprogram. Om livet under solen etter syndefallet gir Bibelen klar beskjed: «Forgjengelighet og atter forgjengelighet, sier Forkynneren. Forgjengelighet og atter forgjengelighet! Alt er forgjengelighet» (Fork 1,2). Det er ikke tomt i felleskap med den evige Gud, men uten den tillitsfulle troen på ham er det tomt.

Men om det nå er slik at en person har dødt framfor øynene på mange mennesker, og det er blitt fastslått at han var død og at han ble lagt i en grav? Om nå den døde noen dager seinere viste seg legemlig og helt tydelig levde? Om han snakket og spiste sammen med personer som kjente ham godt før han døde? Om mer enn 500 personer så denne mannen som tidligere hadde vært død, men som nå var levende igjen, og spredte denne store nyheten og dette underet vidt omkring? Om de dessuten holdt så fast ved sin beretning at mange av dem måtte lide martyrdøden for budskapet? Hva sier du da?

Det som kan gi deg visshet om livet etter dette, er de mange øyenvitnenes beretning om Jesu Kristi død og oppstandelse. Det er mange som har funnet at deres vitnesbyrd er ufravikelig sant. Det kan også gi deg visshet. Jesus er beviset på liv etter døden. «For hvis de døde ikke står opp, er heller ikke Kristus stått opp... Men nå er jo Kristus stått opp fra de døde, som førstegrøden av dem som er sovnet inn» (1 Kor 15,13.20). Takket være sin stedfortredende soningsdød og lovoppfyllelse for alle mennesker rekker Jesus Kristus *evig liv* til alle dødelige mennesker – et liv som består i evig lykke, fred og glede. Hans gledesbudskap til en verden som er preget av forgjengelighet og død, er: «Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve om han enn dør» (Joh 11,25).

Hvordan blir det da med det forgjengelige livet som ifølge Forkynneren preger vår tid under solen? «Når dette forgjengelige er kledd i uforgjengelighet og dette dødelige er kledd i udødelighet, da oppfylles det som står skrevet: Døden er oppslukt, seieren vunnet. Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud være takk som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!» (1 Kor 15,54-57).

Seth Erlandsson

(Fra boken: «Frågor och svar om Bibeln», Biblicums förlag 2013)

*Ditt ord er en
lykt for min
fot og et lys for
min sti.*

Salme 119,105

Hvordan kan vi vite noe om framtiden?

AV EGIL EDVARDSSEN

I det gamle Roma ble politiske og militære saker behandlet i det romerske senatet. Når det for eksempel skulle avgjøres om romerriket skulle gå til krig, ble det først kraftig debattert i senatet. Noen argumenterte for at landet skulle gå til krig, andre var imot. Men før det ble fattet en endelig beslutning, ble også *augurene* spurt om råd. Augurene var et offentlig presteskap som bl.a. skulle tyde varsler fra gudene. De skulle finne ut om gudene var for eller imot det som senatet ville bestemme. Dette kunne de finne ut ved å studere fuglenes flukt, dvs. om de fløy i grupper eller alene, i hvilken retning de fløy og hvilke lyder de lagde. På denne måten kunne de finne ut om en krig ville lykkes eller ikke (Wikipedia).

Gjennom hele menneskehetens historie har menneskene alltid vært opptatt av å prøve å få kjennskap om framtiden, og de har vært veldig kreative når det gjelder hvilke metoder de brukte for å skaffe seg denne kunnskapen. De gamle grekerne studerte dyrenes indre organer. Under renessansen studerte man planetenes og stjernenes bevegelse over himmelen (astrologi). Noen har funnet budskap om framtiden ved å studere et teblad. I vår tid ser man inn i krystallkuler, studerer mønsteret i håndflaten til et menneske, eller bruker såkalte tarotkort for å spå om framtiden.

Det store spørsmålet er altså: Hvordan kan vi vite noe om framtiden?

Bare Gud kjenner framtiden

- Gud har planer for framtiden.
Salme 33,11: «Herrens råd står fast for alltid, hans hjertes planer fra slekt til slekt».
Ordspr 19,21: «Det er mange tanker i menneskehjertet, men det er Herrens vilje som skjer».

- Disse planene kommer helt sikkert til å oppfylles.
Jes 14,24: «Herren over herskarene har sverget: Sannelig, som jeg har tenkt, skal det bli, og det jeg har bestemt, skal skje».
Jes 46,10: «Fra begynnelsen forteller jeg slutten, på forhånd forteller jeg det som ikke har hendt. Jeg sier: 'Min plan står fast, alt jeg vil, det gjør jeg'».
- Gud har planer for alle mennesker over hele jorden.
Apg 17,26: «Av ett menneske har han skapt alle folkeslag. Han lot dem bo over hele jorden, og han satte faste tider for dem og bestemte grensene for deres områder».
- Gud har skrevet alle våre dager opp i sin bok.
Salme 139,16: «Dine øyne så meg da jeg var et foster. Alle dager er skrevet opp i din bok, de fikk form før én av dem var kommet».
- Gud bestemmer over livet til selv den minste skapning.
Matt 10,29: «Selges ikke to spurver for en skilling? Og ikke én av dem faller til jorden uten at deres Far er der».
- Dette betyr ikke at Gud planlegger synden og det onde. Men Gud styrer historien, og han vet om alt som skal komme til å skje. I sin allvitenskap vet han om alle valg som menneskene i sin menneskelige frihet kommer til å foreta.
1 Sam 23,9-13: «Men da David skjønte at Saul la ulykkesplaner mot ham, sa han til presten Abjatar: 'Ta fram efoden!' Så sa David: 'Herre, Israels Gud! Din tjener har hørt at Saul tenker å komme til Keila og ødelegge byen for min skyld. Vil lederne i Keila utlevere meg til ham? Kommer Saul hit ned, slik som din tjener har fått nyss om? Herre, Israels Gud, fortell din tjener dette!' Herren svarte: 'Ja, han kommer hit ned.' David fortsatte: 'Vil lederne i Keila utlevere meg og mennene mine til Saul?'

- Evnen til å kjenne og kontrollere framtiden er det som skiller den sanne Gud fra alle falske guder. Ingen andre «ånder» eller «guder» kan gjøre dette.

Jes 41,22-23: *«La dem komme og fortelle oss hva som skal skje. Fortell oss om de første ting så vi kan legge merke til dem og vite hvordan det ender! Eller la oss få høre hva som skal komme. Fortell om fremtidstegnene så vi kan vite at dere er guder! Gjør bare noe, godt eller ondt, så vi sammen kan se det og bli redde!».*

- Hvor kan vi derfor få troverdig informasjon om framtiden? Bare hos Gud fordi han er den eneste som kjenner framtiden.

(Dette er første del av et bibelstudium om de siste tider. Bibelstudiet er utarbeidet av Egil Edvardsen, og bygger på boka «End Times – Jesus Is Coming Soon», av Thomas P. Nass, utgitt av Northwestern Publishing House, Milwaukee 2011.)

Minnedag 29. juni
Petrus og Paulus er blant de aller mest kjente personene fra Det nye testaments. Begge led

www.luthersk-kirke.no

Vi vill sprida glädjebudskapet om syndernas förlåtelse genom Jesus Kristus, som qäller alla människor.

Vi är en kyrka som tror, lär
och bekänner att Bibeln är
Guds ord och därmed helt
pålitlig och ofelbar.

<http://www.bekannelse.se>

<http://sanktjohannes.info>

Biblicum är en institution för bibelforskning och bibelundervisning, och det säregna med denna institution är, att den bygger på Bibeln som Guds inspirerade alltigenom tillförlitliga ord.

<http://www.biblicum.se>

7

ROMERBREVET - KAPITTEL 6

Still lemmene til tjeneste for Gud - Rom 6,12-23

AV EGIL EDVARDSSEN

I forrige artikkel gikk vi gjennom Rom 6,1-11 og så hvordan Paulus framhever hvilket ubegripelig under som har skjedd med oss som er døpt til Kristus, nemlig at vi er døde med Kristus og har oppstått med Kristus. Vi er døde fra synden og har oppstått til et nytt liv.

I Rom 6,12-23 taler Paulus om det nye livet som en kristen lever. Det er viktig at vi utgangspunktet har det klart for oss at denne undervisningen er rettet til kristne. Paulus taler ikke her til dem som ennå ikke har kommet til tro, men til de troende. Paulus «venter ikke noen god frukt av råtne trær» (Rosenius). Han formaner ikke til helliggjørelse andre enn dem som er blitt forent med Kristus i troen.

Paulus har nå lagt den rette grunnen for alt sant kristenliv. Han har undervist om rettferdiggjørelsen og Guds nåde i Kristus. Han har forklart hvor inderlig forent vi blir med Kristus i dåpen. Vi dør med Kristus, bort fra synden, og oppstår til et nytt liv. Og først når Paulus har lagt den rette grunnen, kan han bygge videre på dette og undervise om det nye livet en kristen lever for Kristus.

I det følgende viser Paulus at det å bli en kristen ikke innebærer at vi

er ferdig med synden for alltid. Å bli kristen er ikke det samme som å bli syndfri i dette livet.

Paulus innleder med en formaning: «*La altså ikke synden herske i den dødelige kroppen deres, så dere følger kroppens lyster.*» To ting lærer vi av denne formaningen:

1) Synden er fortsatt en realitet hos en kristen, men 2) vi skal ikke la den herske på en slik måte at vi følger dens lyster.

Enkelte hevder at en kristen kan bli helt fri fra synden i dette livet. Men en slik lære er ikke bibelsk. I det neste kapitlet skal Paulus komme med en inngående beskrivelse av hvordan han selv daglig erfarer syndens realitet i sin egen natur. Han skriver bl.a.: «For jeg vet at i meg, det vil si i mitt kjød, bor det ikke noe godt. Viljen har jeg, men å fullføre det gode makter jeg ikke. Det gode som jeg vil, gjør jeg ikke, men det onde som jeg ikke vil, det gjør jeg» (Rom 7,18-19; les også Matt 26,41).

I vers 13 fortsetter Paulus med å uttrykke samme formaning med litt andre uttrykk: «*Og still ikke lemmene deres til tjeneste for synden, som våpen for urett.*» Mens han i vers 12 har talt om synden som noe som hersker, taler han her i vers 13 om at synden

fører krig. Synden strider mot alt som er rett og godt.

Tidligere talte vi om at synden er noe åndelig og har sitt utspring i hjertet (jfr Matt 15,19). Men i Rom 6,12ff taler Paulus om synden i den dødelige kroppen og i lemmene. Synden må ikke få låne lemmene våre. Kroppen må helliges (1 Tess 5,23). Det er jo det organ som det kristne livet skal leves gjennom. Det er en fare for at vi kan betrakte den kroppslige og praktiske siden ved helliggjørelsen som mindre viktig. Vi kan ha lett for å tenke at helliggjørelse består i å være åndelig og tenke fromme tanker. Kroppen skal jo likevel dø en gang og gå til grunne, derfor trenger vi ikke tenke så mye på den. Men Paulus formaner oss til ikke å la synden få herske i vår dødelige kropp. Det er umulig å høre Kristus til og samtidig by lemmene våre fram som våpen mot det gode.

Etter to negative formaninger i vers 12 og 13 følger en positiv: «*Still dere selv og lemmene deres til tjeneste for Gud, som våpen for det som er rett.*» Det er ikke nok å la være å stille lemmene til tjeneste for det vonde. Det er ikke nok å være nøytral i kampen mellom det onde og det gode. Paulus formaner oss til å være

aktive i tjenesten for Gud. Han trenger villige hender og føtter for sin sak på jorden.

Til slutt i vers 13 påminner Paulus på ny om det som alltid er motivasjonen for en kristen: «*Dere var døde, men er blitt levende.*» Vi var en gang døde på grunn av våre synder (Ef 2,1), men Gud har vekket oss opp til et nytt liv. «Han gjorde oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre misgjerninger» (Ef 2,5). *Han* ga oss liv, *han* gjorde oss levende. Og om han ikke hadde gjort det, hadde vi fortsatt vært døde. Derfor vil vi stille oss selv til tjeneste for ham. Motivasjonen er hva han i sin store nåde har gjort (jfr 1 Joh 4,19).

Vers 14 er ikke et påbud, men et løfte og en forsikring: «*Synden skal ikke herske over dere, for dere står ikke under loven, men under nåden.*» Synden har oss ikke lenger i sin makt. Dette begrunner Paulus med at vi ikke lenger er under loven, men under nåden. Så lenge vi er under loven, er vi ikke fri fra synden. Loven klarer nemlig ikke å gjøre slutt på syndens herrevelde. Loven forbyr synden, men den klarer ikke å hindre den. Loven sier at vi ikke skal synde, men den gir oss ingen hjelp til å la være å synde.

I vers 14 kommer Paulus med en påstand som for det naturlige mennesket er vanskelig å begripe. Han sier at synden ikke skal herske i oss, «for dere står ikke under loven, men under nåden». En slik tanke forstår ikke fornuften seg på. Vanligvis tenker mennesker at det trengs regler og lover for å hindre mennesker i å gjøre feil eller synde. Ellers vil det bli totalt kaos og anarki.

At mennesker trenger lover og regler over seg for å kunne gjøre det som er rett, er riktig når det gjelder verdslige og jordiske ting. Men på det åndelige området er det helt motsatt. Paulus skriver til kristne. Han skriver til slike som har kommet til tro på Jesus som sin Frelser og har fått et nytt åndelig liv gjennom troen på ham. Motivasjonen til å leve det

nye livet og drivkraften i alle kristne, er takknemligheten for det Gud i sin store nåde har gjort mot dem gjennom Jesus Kristus. Motivasjonen i det nye livet er *ikke* frykt for straff, men takknemlighet for Guds nåde i Kristus.

For alle kristne gjelder dette: Vi står ikke under loven, men under nåden. Og er vi under nåden, er vi fri fra synden. Vi er fri fra syndens straff og fordømmelse, og vi er fri fra syndens herrevelde. I nåden fins det både syndsforlatelse og kraft til et nytt liv. I det nye livet hersker ikke loven, men nåden (Rom 5,21). Og der nåden hersker, får ikke synden herske. Derfor er det nåden som er motivasjonen til å stå imot synden, ikke loven.

I resten av kapittel 6 tar Paulus opp en motforestilling som mange lett kan komme med: Fører ikke frihet fra loven nødvendigvis til lett-sindighet i forhold til synden? «Hva så? Skal vi synde *fordi vi ikke er under loven, men under nåden?*» (vers 15). I vers 1 tok han opp den falske tanken at siden nåden alltid er større enn synden (5,20), kan vi bare fortsette å synde slik at nåden kan bli enda større. Her i vers 15 tar han opp den feilaktige oppfatningen – som også kanskje er mye vanligere – nemlig at vi kan synde, ikke for at nåden skal bli større, men fordi nåden *er* stor. Det er ikke så farlig å synde, for vi får sikkert tilgivelse etterpå. Vi står jo under nåden.

Men også denne falske tanken blir kontant avvist av Paulus: «Slett ikke!» Og så forklarer Paulus hvorfor denne tanken er falsk. Å fortsette å synde betyr bare én ting, nemlig at vi er syndens slaver. Jesus sa: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som gjør synd, er slave under synden» (Joh 8,34). Frihet fra loven betyr ikke at vi blir vår egen herre og vår egen lov.

I Matt 6,24 underviser Jesus om en viktig sannhet som gjelder alle mennesker: «Ingen kan tjene to herrer. Han vil hate den ene og elske den andre, eller holde seg til den ene og forakte den andre.» Det samme

gjør Paulus her i Rom 6. Det fins bare to herrer vi kan tjene: «Vet dere ikke at når dere går i tjeneste hos noen og adlyder ham, da blir dere hans slaver? *Dere blir enten slaver under synden, og det fører til død, eller slaver under lydigheten, og det fører til rettferdighet*» (vers 16). Dette gjentar Paulus i vers 18, 20 og 22. Den som stiller seg til tjeneste og lydighet for enten synden eller det som er rett og godt, blir bundet av den makten han tjener og blir dens slave (vers 16).

Hvilken herre har den troende? Paulus skriver videre: «Men Gud være takk! Dere som før var syndens slaver, er nå av hjertet blitt lydige mot den lære som dere ble overgitt til» (vers 17). En kristen lever under nåden (vers 15). Nåden er hans «herre». Han lever i troen på evangeliet om Guds nåde i Kristus Jesus. Denne «lære» er han lydig mot, dvs. han lar evangeliet, ikke synden, få være det rådende i livet hans. Evangeliet om nåden i Kristus råder i hjertet hans. Evangeliet motiverer ham til å gjøre det som er rett.

De troende er «av hjertet blitt lydige mot den lære som er overgitt dere», sier Paulus. Flere steder i brevene taler Paulus om det han har «overgitt» eller «overlevert» til de troende: «Jeg kunngjør for dere, søsken, det evangelium jeg forkynte dere, det dere også tok imot, det dere står på... For først og fremst overga jeg til dere det jeg selv har tatt imot» (1 Kor 15,1 og 3). Les også Gal 1,9, Fil 4,9, 1 Tess 2,13, 2 Tess 3,6! Evangeliet, læren om nåden i Kristus, er noe vi har fått overgitt til oss. Derfor skal vi holde fast på det, ikke miste det, ikke forandre på det, ikke fornekte det, men være lydig mot det av hjertet, tro på det og overgi det videre til kommende generasjoner.

Av naturen var romerne, likesom alle andre mennesker, født med synd. Av naturen var de «syndens slaver» (vers 17). Villig underkastet de seg synden. Men det skjedde en forandring: «Dere ble satt fri fra synden, *og er blitt slaver for det som er rett*» (vers 18).

Hvordan blir mennesker frigjort fra synden? Jesus sier: «Hvis dere blir i mitt ord, er dere virkelig mine disipler. Da skal dere kjenne sannheten, og sannheten skal gjøre dere fri... Får Sønnen frigjort dere, da blir dere virkelig fri» (Joh 8,32 og 36). Og Paulus skriver: «Hvor Herrens Ånd er, der er frihet» (2 Kor 3,17). Det er Jesus selv, som ved sitt ord og sin Hellige Ånd frigjør mennesker fra synden. Den som tar sin tilflukt til Jesus, får en helt annen herre. Men det er ikke en herre som gjør mennesker ufrie, men som derimot gjør dem «virkelig fri» (Joh 8,36). Ja, for den eneste motsatsen til å være frigjort av Kristus, er jo å være slave under synden og syndens herre, som er djevelen. Som sagt, det er umulig å tjene to herrer. Og den som er slave under synden, er totalt ufri. Han kan ikke gjøre annet enn det hans herre ønsker. Men den som er frigjort av Kristus, er blitt slave «for det som er rett», nemlig nådens evangelium som motiverer ham og gir ham kraft til å gjøre det som er rett.

I vers 19 gjentar Paulus med litt andre ord det samme som han har sagt i vers 13. Han vender tilbake til formaningene til de kristne om å stille seg selv til tjeneste for Herren. Han sier at han «bruker et bilde fra dagliglivet» (ordrett: «taler på menneskelig vis» eller «taler med menneskelige ord»). Dette gjør han fordi de romerske kristne er «svake, av kjøtt og blod» (egentlig: «på grunn av deres kjøds svakhet»).

Det bilde fra dagliglivet som han bruker, var et velkjent fenomen i den gresk-romerske verden, nemlig slaveriet. Det er et meget illustrerende bilde. For selv om slaveriet var meget vanlig, var det likevel ikke slik at mennesker ikke ønsket å bli fri. Mennesket har en naturlig trang til frihet. Vi ønsker å være herrer over våre egne liv. Slaveriet strider imot menneskets frihetstrang. Den som er slave, har mistet sin egen vilje og må gjøre som andre sier.

Men det er nettopp slik Paulus

– det vil si: Gud – vil at de kristne skal ha det. Et Guds barn er blitt en «slave», dvs. en tjener for det som er rett. Paulus skriver: «*Før stilte dere lemmene deres til tjeneste for urenhet og urett, og det førte bare til mer urett. Men nå skal dere stille lemmene til tjeneste for det som rett, så dere kan bli hellige*» (vers 19).

De vantro bruker sin tid og sitt liv på å tjene seg selv og gjøre det som er urett i Guds øyne. Like aktivt og oppofrende skal de kristne bruke sitt liv i tjeneste for det som er rett – dvs. det som er etter Guds vilje. Dette er en utfordrende formaning. Og den gamle Adam liker den ikke. For det innebærer at vi lar vår egen vilje underordne seg under Guds vilje. Men å oppgi sin egen vilje og følge en annens, er egentlig det samme som «slaveri». Derfor bruker Paulus i vers 18 uttrykket «å være slaver for det som er rett».

Hvem er det vel som ønsker å gå inn i et slaveri? Paulus sier imidlertid at det egentlig bare fins to alternativer for alle mennesker. Som vi har sett tidligere, sier også Jesus at det bare fins to alternativer. På den ene siden har alle en herre. Det er ikke mulig å være nøytral overfor Gud (Matt 12,30). På den andre siden kan ingen tjene to herrer (Matt 6,24). Hva blir følgene av dette? Enten har vi Gud til vår herre, eller en annen. Paulus uttrykker det slik: «*Den gang dere var slaver under synden, var dere fri fra det som rett*» (vers 20). Enten er vi slaver under synden, eller under det som er rett.

«*Hva slags frukt høstet dere da?*» spør Paulus i vers 21. Det vil si: Hva er frukten av å være slave under synden? På gresk er meningen egentlig slik: Hva hadde dere igjen etter at dere hadde brukt livet i tjeneste for synden? Og svaret er: «*Slikt som dere nå skammer dere over.*»

En kristen skammer seg over sin synd. Han tenker tilbake på sitt tidligere syndige liv, og det er ingen god tanke. I tillegg fører synden til død, skriver Paulus (vers 21). Syndens ytterste konsekvens er døden –

både den legemlige, den åndelige og den evige døden.

I vers 22 taler Paulus om alternativet: «Men nå er dere frigjort fra synden og er blitt tjenere for Gud, og frukten er helliggjørelse, og det fører til evig liv.» Legg merke til passivformen «er frigjort». Romerne valgte ikke selv sin nye herre. Deres nye herre valgte dem og frigjorde dem. Han gjeløste dem og kjøpte dem fri «fra alle synder, fra dødens og djevelens makt, ikke med gull eller sølv, men med sitt hellige, dyre blod og sin skyldfrie lidelse og død». Hvorfor? «For at jeg skal være hans egen og leve under ham i hans rike og tjene ham i evig rettferdighet, uskyldighet og salighet» (fra Luthers forklaring til den andre trosartikkelen i Lille katekismen).

Paulus avslutter dette avsnittet om en kristens seier over synden med de kjente ordene i Rom 6,23: «*Syndens lønn er døden, men Guds nådegave er evig liv i Kristus Jesus, vår Herre.*» Døden er en «lønn». En lønn er noe vi har gjort oss fortjent til. Derfor er døden den lønn vi får fordi vi har syndet (jfr Rom 5,12). Det evige livet derimot er en «gave». Det er noe vi får ufortjent av bare nåde. «For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave» (Ef 2,8). Det evige livet er ikke lønn som vi har fortjent, men en gave som vi får helt og fullt av nåde for Jesu Kristi skyld.

I Rom 6 taler Paulus om at vi er oppstått til et nytt liv i dåpen (v 1-12), og dette nye livet består i å stille oss til tjeneste for Gud (v 13-23). Også i dette nye livet er alt av nåde. Vår tjeneste for Gud er en frukt av det nye livssamfunnet med Kristus som vi er blitt satt inn i ved dåpen og troen. Når så Gud vil krone sine tjenere med det evige livets nådegave, blir det nåde over nåde. Fins det noe bedre motivasjon til å stille seg selv til tjeneste for Gud så vi bruker lemmene for ham, enn dette at Gud gir oss alt av bare nåde?

(forts.)

Arven fra fedrene

AV ØYVIND EDVARSEN

Din første tanke når du hører ordet arv, er kanskje penger eller eiendom. Arv er noe vi får når noen dør. Når mennesker forlater dette jordelivet, har de ingen nytte av verken penger eller eiendom. Men de som lever, kan ha nytte av det. Derfor fordeles arven til de etterlatte familiemedlemmene etter den som er død. Noen ganger er mennesker til og med så forutseende, at de gir bort deler av arven i forveien. Iblant kan det være penger som er opptjent og beskattet gjennom et langt yrkesliv, som blir fordelt til neste generasjon. Iblant kan det være et kunstverk eller møbler av spesiell verdi som gis videre. Noen får kanskje en eiendom i arv. Et menneske har verken nytte eller glede av noe jordisk etter sin død. At den neste generasjonen får overta dette, er derfor klokt.

I 2014 feiret vår skandinaviske Lutherske Bekjennelseskirke 40 år som selvstendig kirke. 40 år er nesten like lenge som et yrkesaktivt liv. Det er ganske lang tid. Det er mange mennesker som har lagt ned mye arbeid, krefter, tid og penger på kirken gjennom disse årene. En hel del våkne netter, bekymringer, uro, sorger og tårer har det også blitt. Hva var målet til de som grunnla Den Lutherske Bekjennelseskirke? Hva har de hatt som mål med arbeidet alle de som kjempet for denne kirken?

Jesus ga oppdraget sitt til kirken da han sa til disiplene: «Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere.» Dette er kirkens oppdrag. Dette er Den Lutherske Bekjennelseskirkes oppdrag: Å gjøre alle folk til Jesu disipler ved å spre det glade budskapet om frelsen i Jesus Kristus. Vi gjør folk til Jesu disipler ved å dele evangeliet om Frelseren med dem, ved å døpe dem etter Jesu befaling og ved å fortsette å undervise dem om alt det Gud har sagt i sitt Ord.

Da Jesus døde på korset for våre synder, vant han også himmelen for oss. På grunn av Jesu fullkomne liv og hans død og seierrike oppstandelse har vi evig liv hos Gud. Dette er en gave som Gud har gitt oss i Jesus Kristus. Jesus har ofret seg selv for at vi skal få dette evige livet. Hvis han ikke hadde gjort det, var vi evig fortabt i våre synder. Av oss selv kan vi ikke nå den fullkomne herligheten hos Gud. Bare Gud kan få oss dit. Og han har gjort det for oss. Han har gjort det ved å ofre sin egen Sønn for våre synder. En fri gave er det. Av bare nåde har han gjort det.

Paulus skriver til efeserne at de har fått sin arv i Kristus og at de ved troen har fått Den Hellige Ånd som et segl, et forskudd som en garanti på arven. Og hva er arven? At hans

eget folk skal bli befridd (Ef 1,11-14). Dette er også vår arv, det evige livet som Jesus Kristus har vunnet med sitt eget blod. Denne arv har Gud satt Den Hellige Ånd som segl på i hjertene våre. Den evige saligheten hos Gud er vår arv. Dette er den arven som vår kirke forvalter, den arven som alle trofaste tjenere i vår kirke har som mål for kirkens medlemmer, den arv som alle har arbeidet for i alle disse årene – himmelriket.

Da Jesus ga misjonsbefalingen til sin kirke, lovet han også at vi ikke skulle være alene i dette arbeidet. Han har gitt oss Den Hellige Ånd. På pinsedagen utøste Gud sin Hellige Ånd over disiplene. De fikk gaven å forkynne evangeliet på forskjellige språk slik at alle mennesker som var kommet til Jerusalem, hørte evangeliet bli forkynt på sitt eget morsmål. Ånden ga dem kraft og evne til å gå ut i verden med budskapet om den oppstandne Frelseren. Ånden var drivkraften og energien som drev apostlene fram i arbeidet med å spre evangeliet.

Gud har også gitt oss Den Hellige Ånd. De som ble båret fram til dåpen av sine foreldre som små barn, fikk Den Hellige Ånd i hjertene sine allerede da. Andre som er kommet til tro senere, har også fått Ånden. Felles for alle er at Den Hellige Ånd gjennom Guds Ord

har skapt troen på Jesus som Frelser. Etter pinsedagen virker alltid Ånden gjennom Ordet, ikke ved siden av Ordet. Paulus sier hvordan vi kommer til tro: «Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord» (Rom 10,17). Disse er de to største gavene vi har fått av Gud, troen og evangeliet. Disse gavene har vi fått til vår egen frelse. Men vi er også satt til å forvalte dem. Dette er en arv som vi har fått fra Gud gjennom den kirke som våre fedre har arbeidet for.

Kan du forestille deg en arv som er mer verdifull enn troen i hjertet, evigheten i himmelen og budskapet om frelsen som vi skal formidle til kommende generasjoner? Den er større og mer verdifull enn alle penger og eiendommer, all menneskelig berømmelse og alle jordiske prestasjoner. Troen på Frelseren i ditt hjerte er det mest dyrebare du eier. Pass derfor på så du ikke slukker Ånden i deg. Det gjør du hvis du ikke tar til deg den næringen som troen din trenger, evangeliet i Ord og sakrament. Bare ved Guds Ord og sakramenter bevares den troen som Den Hellige Ånd har skapt i deg.

Der er derfor avgjørende for deg at du har en kirke å gå til hvor Guds Ord blir forkynt rent og klart. Det er avgjørende for din tro at din kirke har pastorer og lærere som tror at hele Bibelen er Guds Ord og som forkynner alt Guds Ord til deg. Det er avgjørende at barn og unge får høre om Jesus og holde seg til Jesus når de blir voksne. Det er avgjørende for de troendes åndelige helse at de kan samles omkring nådemidlene med andre som deler samme tro og lære. Gud skapte oss mennesker for at vi skulle leve sammen med andre mennesker. Gud vil at vi skal samles regelmessig omkring nådemidlene.

Dette er den arven du skal forvalte sammen med alle de andre i din kirke. Det er alle kirkens medlemmers felles ansvar å bevare mennesker i troen på Frelseren og spre budskapet om ham til verden. Denne arven er alt for verdifull til å la andre gjøre dette. Den er ingen arv som du kan betale utenforstående til å forvalte på dine vegne mens du lever livet. Vi har jo foreldre som tar seg av dette for oss, tenker du kanskje. Vi behøver ikke involvere oss i kirken. Eller kanskje du har vært et meget engasjert medlem tidligere bare for å se at resultatet ikke ble som du hadde håpet. Du har kanskje sett for mye av baksiden ved det å arbeide i kirken til at du vil involvere deg mer.

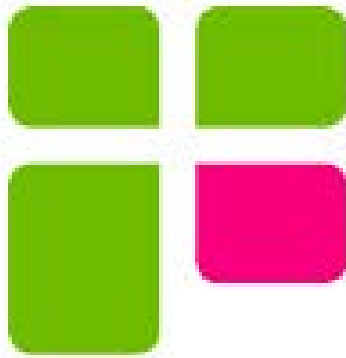
Alt har sin tid. Og de som har arbeidet lenge for kirken, kan med rette få hvile fra sine byrder. Men det behøver ikke føre til passivitet. Man er verken for ung eller gammel til å engasjere seg i kirkens arbeid med å spre evangeliet på en eller annen måte. Måten vi arbeider på, kan endre seg i løpet av livet. Men det finnes alltid noe vi kan gjøre. Vi blir for eksempel aldri for gammel til å be for andre. Det er en viktig oppgave. Vi blir heller aldri for gammel til å oppmuntre kirkens arbeidere med våre ord.

I 1. Korinterbrevs 12. kapittel skriver Paulus om de åndelige gavene. I tillegg til troen og evangeliet gir Gud oss også åndelige gaver. Vi har alle fått forskjellige gaver. Noen har fått visdommens gave, andre har fått forkynnelsens gave, andre igjen har fått bønnens gave. Som forskjellige lemmer på ett legeme har vi forskjellige funksjoner i kirken. Hver del er viktig for å bygge opp legemet som er kirken. Foreldre har fått oppgaven å oppdra sine barn i den kristne tro. Lærere og pastorer har fått oppgaven å un-

dervise og lede forsamlingen. Forbederne skal be for de andre. De med visdom skal meddele sin visdom og veilede med den.

Gud har også gitt oss jordiske gaver, penger og eiendom, og evne til å arbeide og bidra med praktisk hjelp i og for kirken. Mye av det som gjøres i kirken, trengs det penger til. Og pengene fins. Gud har gitt oss penger til å forvalte for ham. Det er Guds penger som fins på våre kontoer og som er investert i aksjer og eiendom. Det er Gud som eier alt dette. Han vil at vi skal bruke det til det beste for hans kirke her på jorden. Så når spørsmålet melder seg om noe som koster penger i kirken, skal du stille deg spørsmålet: Hva vil Gud at jeg skal gjøre med det som han har gitt meg? Spørsmålet er ikke hvor mye du kan gi til kirken av det som er ditt. Spørsmålet er hvor mye du kan beholde for deg selv og familien av det som tilhører Gud.

«Gud elsker en glad giver,» sies det av og til fra prekestolen før kollekten skal tas opp. Det er viktig å vite hvilken glede som menes med disse ord. Det er gleden over å få være et frikjøpt Guds barn som eier evigheten hos Gud. Det er gleden over å ha kommet til tro på Frelseren Jesus Kristus og få leve sitt liv i hans kirke på jorden. Det er gleden over den arv som Gud har satt oss til å forvalte mens vi venter på at Jesus skal komme igjen. Med en slik glede er det ikke vanskelig å bidra med dine gaver til kirken, både de åndelige og de jordiske gavene. Hvor mye er det verdt at du blir bevart i troen på Frelseren? Det er verdt alt du eier og har. Takk derfor dem som gjennom kirkens første 40 år har forkynt for deg, veiledet deg og bedt for deg. Og se til at arven blir ført videre med de gaver som Gud har gitt deg.

140-årsjubileum i Tyskland

AV SETH ERLANDSSON

Den evangelisk-lutherske frikirke i Tyskland (ELFK) feiret 140 år som fri bekjennelseskirke under kirkesynoden i Zwickau-Planitz 20.-22. mai 2016». Med temaet «Arven fra fedrene – 140 år ELFK» holdt Dr. Gottfried Herrmann et høyt verdsett jubileumsforedrag, oppdelt på to dager. Her kommer et sammendrag av foredraget:

Synodens stiftelse

16.-17. august 1876 samlet fem pastorer og seks delegater seg i Dresden for å bli enige om stiftelsen av en felles synode. Fire frie lutherske forsamlinger hadde siden 1871 oppstått i Sachsen: i Dresden, Zwickau-Planitz, Chemnitz og Crimmitschau. Noen av pastorene var Friedrich Ruhland og Georg Stöckhardt fra Planitz og Heinrich Z. Stallmann fra Dresden. I årene før 1876 hadde framfor alt pastor Ruhland anstrengt seg for å knytte kontakter til andre frie lutherske forsamlinger. 1877 vokste antall forsamlinger i synoden til ni.

Navnet *synode* kommer fra gresk og betyr «felles vei» eller «sammen på veien» (*syn* = sammen + *hodos* = vei). De små og unge forsamlingene så at de trengte å ordne mange ting sammen. Det gjaldt for eksempel overvåkning av renhet og enhet i læren, felles forsvar og utbredelse av den evangelisk-lutherske kirken,

spredning av den hellige Skrift og god luthersk litteratur, utgivelse av et kirkeblad og ansvar for utdanning av kommende pastorer og lærere.

Det er frivillig for en forsamling å slutte seg til en synode. Men det er nødvendig, som Luther påpeker, at kristne innser at enheten i troen er en gave fra Gud og ivaretar den. Når en forsamling frivillig slutter seg til en synode, forplikter den seg til å følge visse felles ordensregler for kjærlighetens og fredens skyld. For kjærlighetens skyld er også orden nødvendig i kirken. «Gud vil ikke uorden, men fred» (1. Kor 14,33.40). Ellers gjør vi det lett for djevelen å skape forvirring og anstøt. C. F. W. Walther framhever dette: «Når noen trer inn i en synode, gjør han det klart at han av hjertet gjerne vil underkaste seg denne ordningen. Selv om Herren Kristus ikke har foreskrevet noen synodalordning, har han foreskrevet at vi skal elske hverandre og at vi ikke skal søke vårt eget beste, men andres.» For «felles vei» eller «sammen på veien» (= *synode*) er kontinuitet og stabilitet i læren og forkynnelsen viktig. Til dette bidrar foredrag ved kirkekonferanser (synodemøter), pastoralkonferanser og felles pastorutdanning.

En fri bekjennelseskirke

Våre fedre var overbevist om at en fri bekjennelseskirke stemmer best overens med de bibelske prinsip-

pene. Vår Herre Kristus sier til disiplene sine når de krangler om hvem som er størst: «Én er mesteren deres, og dere er alle søsken... Den største blant dere skal være tjeneren deres» (Matt 23,8.11). Og apostelen Peter formaner framfor alt pastorene som forsamlingenes hyrder: «Vær hyrder for den Guds flokk som dere har hos dere! Ha tilsyn med den, ikke av tvang, men av fri vilje, slik Gud vil, og ikke for vinnings skyld, men av hjertet. Gjør dere ikke til herrer over dem som Gud har gitt dere ansvar for, men vær et forbilde for flokken» (1Pet 5,2f). I overensstemmelse med dette sier Luther i De schmalkaldiske artikler: «Derfor kan kirken aldri bli bedre styrt og opprettholdt enn når vi alle lever under ett hode, Kristus, og når alle biskopene har den samme embetsautoriteten, selv om de har ulike gaver, holder trofast sammen i endrektig lære, tro, sakramenter, bønner og kjærlighetsgjerninger osv.» (SA del II:iv, par. 9, NKB 2000, s. 245).

Våre fedre ble beskyldt for å forlate «folkekirkene» lettvtint. Det var tvert imot tungt å bli tvunget til å gå ut av «Landeskirche» (statskirken), å skille seg fra forsamlingen man hadde vokst opp i, å forlate vennene og slektningene sine og holde seg borte fra de vakre og ærverdige kirkebygningene. Melancthon streifer denne vansken i

Traktaten «Om pavens makt og overhøyhet»: «Det er en alvorlig ting å være uenig med så mange folks felles mening og bli kalt skismatikere. Men guddommelig autoritet byr alle at de ikke skal ha samfunn med eller være forkjempere for ugudelighet og urettferdig grusomhet» (Traktaten par. 42, NKB s. 270).

At det i den kristne kirken stadig dukker opp villfarelser og at også pastorer og teologer motsier Guds ord, er ingenting nytt. Mot dette advarer allerede apostelen Paulus: «Jeg formaner dere, søsken, til å holde øye med dem som skaper splittelse og fører andre til fall ved å gå imot den lære dere har tatt imot» (Rom 16,17). At sånt skjer, er ikke nytt. Avgjørende er hva man gjør med dette i kirken. Apostelen Paulus fortsetter etter sin advarsel mot falske lærere sånn: «Hold dere unna dem!» Det betyr: Fortsett ikke å ha fellesskap med dem, noe som ville innebære at man anerkjenner dem som lærere og lar dem virke blant oss. Over alt hvor man forlater Bibelens ufeilbarhet og klare budskap, går man før eller senere videre og overgir selve kjernen i Kristi lære. Kjærlighetens apostel Johannes advarer: «Den som ikke blir i Kristi lære, men går ut over den, er uten Gud. Men den som blir i læren, har fellesskap både med Sønnen og med Faderen. Om noen kommer til dere og ikke har denne læren, så ta ikke imot ham i deres hjem, og ønsk ham ikke velkommen. For den som ønsker ham velkommen, blir medskyldig i det onde han gjør» (2 Joh 9-11).

Hva er unikt med vår kirke?

Finnes det noe som man bare finner i vår kirke og våre søsterkirker? Ja, når det gjelder å holde fast ved de sentrale grunnsetningene i luthersk teologi og kirke: *Av nåde alene* (sola gratia) og *Skriften alene* (sola scriptura). Disse to punktene hører sammen som de to brennpunktene i en ellipse. Disse er mer aktuelle enn noensinne.

1) *Nåden alene*

Dette første «alene» handler om kjernen i innholdet i vår tro og «Kristus alene» hører til dette punktet. Vi er født som syndere og fortjener Guds vrede. Vi er opprørske mot Gud. Guds nåde alene ved Kristi stedfortredende offer redder oss ut av denne nøden. Dette er rake motsetningen til det de fleste av våre medmennesker tror i dag. De går ut ifra at mennesket er godt i seg selv og i verste fall blir fordervet av miljøet og omgivelsene. Sånn sett trenger mennesket ikke syndenes tilgivelse, men i beste fall en grunn til å oppdage og virkeliggjøre det gode i seg. Teologisk «hjelp til selvhjelp» kan man kalle det. Dette menneskebildet er godt likt i dag. Det er en optimistisk framstilling av mennesket. Det kan i alle livets faser bestemme over seg selv, til og med over sin egen død.

De fleste kirker kan nok henvise til Guds nåde, men som regel i den meningen at mennesket selv må bidra til sin egen frelse. Dette gjelder ikke bare den romersk-katolske kirken, men også såkalte lutherske «Landeskirchen» (nasjonskirker), for ikke å snakke om reformerte frikirker, som alltid legger stor vekt på menneskets medvirkning til sin frelse. Når vi i motsetning til dette bekjenner det bibelske bildet av mennesket, står vi ganske alene.

2) *Den hellige Skrift alene*

Det andre «alene» innebærer at den hellige Skrift er eneste kilde og norm for kirkelig lære og praksis. Her bekjenner vi med Konkordieformelen: «Vi tror, lærer og bekjenner at den eneste regel og rettesnor som all lære og alle lærere skal prøves og dømmes etter, er de profetiske og apostoliske skrifter i Det gamle og Det nye testamentet, slik det står skrevet: «Ditt ord er en lykt for min fot og et lys på min sti», Sal 119(105). Og Paulus sier: «Om en engel fra himmelen skulle komme og forkynne noe annet, så skal han være forbannet!» Gal 1(8).» (Epitomé, regel og rettesnor,

par. 1, NKB s. 388).

Dette er det andre brennpunktet i den teologiske ellipsen. Vi er enige og overbevist om at den hellige Skrift uten innskrenkning er Guds ord og åpenbaring til oss mennesker. Den inneholder ikke bare her og der Guds ord eller blir av og til Guds ord når den treffer oss. Den *er* Guds ord. En bibelsk aktelse for Guds ord er sjelden i dag. Vi kan finne den i visse evangeliske kretser. Men der ryker det ofte på det første «alene», siden man i disse kretsene står for synergistiske oppfatninger. Man kan hevde å holde bibeltro fast på den hellige Skrift og likevel ta feil når det gjelder Bibelens sentrale lære om rettferdiggjørelsen og helliggjørelsen.

Begge brennpunktene i ellipsen hører sammen. Man kan ikke ha det ene uten å ha det andre. «Nåden alene» kan man i lengden ikke beholde om man slipper bibelkritikk inn. Det begynner alltid med at noen sår tvil om enkelte utsagn eller lærer i Bibelen. Etter en tid blir også helt grunnleggende lærer i Bibelen relativisert og nedvurdert som ikke lenger tidsriktige.

Hvordan skal vi forholde oss til arven vår?

Dr. Herrmann avsluttet foredraget sitt med spørsmålet ovenfor. Svaret ble:

1) Vi har stor grunn til takknemlighet

At våre forsamlinger har overlevd vanskelige tider er ikke vår fortjeneste. Vi kan bare bekjenne med patriarken Jakob: «Jeg er ikke verdig all den miskunn og troskap som du har vist din tjener» (1. Mos 32,10).

2) Vi har oppgaven å bevare arven

Den er en dyrebar gave. Hvor finner vi i dag evangeliet om Kristus i hele sin klarhet – ikke forfalsket gjennom bibelkritikk eller tilslørt gjennom synergisme? «Dette sier Den hellige og sannferdige, han som har *David's nøkkel*, han som åpner så ingen kan stenge,

og stenger så ingen kan åpne: Jeg vet om dine gjerninger. Se, jeg har satt foran deg en åpent dør, som ingen kan stenge. For du har liten kraft, og du har holdt fast ved mitt ord og ikke fornektet mitt navn... Jeg kommer snart. Hold fast på det du har, så ingen tar seierskransen fra deg!» (Åp 3,7-8.11).

3) Vi har oppgaven å gi videre hva vi har arvet

«Tradisjon er ikke å bevare aske, men å spre flammen videre.» Hvordan vi skal ta hånd om den betrodde skatten vår, viser Herren Jesus i lignelsen om talentene (Matt 25,14ff). Den personlige samtalen er alltid den beste reklamen for troen vår, spesielt i våre så avkristnede omgivelser. Av avgjørende betydning er at vi vet hvorfor vi er kristne og hvorfor vi hører til denne kirken og ingen annen. Med et klart budskap om Jesus Kristus som Frelseren, som grunner seg på Bibelen, trenger vi ikke å gjemme oss. Å snakke med andre om troen vår og dermed innby også dem til å tro på Kristus, er ikke ment som en tung plikt-oppfyllelse for oss. Det kommer av takknemlighet over at det uforfalskede evangeliet har kommet til

oss. Fylt av denne takknemligheten kan det gå med oss som med apostelen, som framfor det høye rådet bekjente: «Vi kan ikke la være å tale om det vi har sett og hørt» (Apg 4,20).

Vi er ikke den eneste saliggjørende kirken. Vi vet at det finnes troende over alt hvor evangeliet forkynnes klart, også i andre kirker. Vi er heller ikke noen feilfri kirke uten mangel. Når det gjelder synder og feil, er vi helt på høyde med andre. Men vi strever etter å leve i samsvar med Guds ord og alltid la oss korrigere av dette ordet.

Epilog

Det finnes mange likheter mellom ELFKs tilblivelse og LBKs 98 år senere. De to brennpunktene i den teologiske ellipsen (Skriften alene og Nåden alene) var sentrale også på begynnelsen av 1970-tallet da LBK vokste fram. En rekke skrifter om Bibelens sannhet og bibelkritikkens uholdbarhet ble gitt ut, også skrifter om Rettferdiggjørelsen, betydningen av Nåden alene og et rett skille mellom lov og evangeliet. Gjenkjennelig er også motstanden når det gjelder å forlate nasjonskirker (statskirker).

BIBEL OG BEKJENNELSE

utgis av Den Lutherske Bekjennelseskirke.
ISSN 0806-5365

Bladet kommer ut med fire nr. pr. år.

Frivillig abonnementsavgift kr 150,- pr. år.

Redaksjon:

Egil Edvardsen (ansv. red.), Birgitta Erlands-son (red.sekr.), Birgit Johannessen, Kjell Petter Bakken og Tor Jakob Welde.

Redaksjonens adresse:

Solåsveien 20, 4330 Ålgård.

E-post: egil.edvardsen@luthersk-kirke.no

Internett: www.luthersk-kirke.no

Bankgiro: 3361 16 43948.

Ekspedisjon: Omega trykk, 4016 Stavanger.

**DEN LUTHERSKE
BEKJENNELSES-
KIRKE (LBK)**

• Den Lutherske Bekjennelseskirke er en evangelisk-luthersk kirke som tror at Gud har gitt hele verden det glade budskap om den forsoning som har skjedd i Kristus. Vi tror at Jesus Kristus er sann Gud, at han er blitt menneske for vår skyld, levd et liv uten synd, lidt og dødt i vårt sted og oppstått fra de døde. Vi tar imot denne forsoning gjennom troen, får tilgivelse for alle våre synder og har løfte om evig liv sammen med Gud. Hensikten med vår kirkes eksistens er å føre videre dette glade budskap, og samles omkring forkynnelsen, dåpen og nattverden for å vokse i den tro vi har fått av Gud.

• Vår kirkes tro har en eneste grunnvoll, nemlig det Ord som Gud har gitt oss i Det gamle og nye testaments hellige skrifter. Det er Gud selv som har inspirert de menneskelige forfatterne av Bibelens 66 bøker, og derfor må disse skrifter ikke betraktes som menneskelige produkt, men som Guds eget ord. Bibelens ord er den eneste normen for sann kristen lære. Vi tror at Bibelen må leses ut fra dens egenart og karakter. Poesi må leses som poesi, historie som historie, og så videre.

• Vi bekjenner oss til de lutherske bekjennelsesskriftene som er samlet i Konkordieboken fra 1580, ettersom vi har funnet at de overensstemmer helt med vår kirkes eneste grunnvoll, Bibelen.

• Vår tro er ikke ny, men har funnes i alle tider, der mennesker har tatt imot Guds ord og rettet seg etter det. Fordi vi vet at vi er store syndere for Gud, behøver vi Guds ords rene og klare undervisning der tilgivelse og oppreisning gis oss i forkynnelsen av Jesu forsoningsverk.

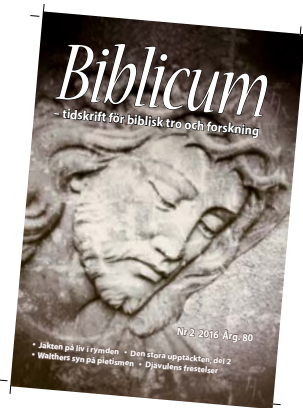
• LBK deler tro og kirkefelleskap med KELK, Den konfesjonelle evangelisk-lutherske konferansen, som består av 20 medlemskirker rundt omkring i verden, blant annet Evangelisch-Lutherische Freikirche i Tyskland, Evangelical Lutheran Synod og Wisconsin Evangelical Lutheran Synod i USA. I alt er vi omkring en halv million kristne i dette internasjonale fellesskap. Det er vårt håp at flere skal komme med i vårt fellesskap der Frelseren Jesus og syndenes tilgivelse alltid står i sentrum.

Biblicum - tidsskrift for bibelsk tro og forskning

Biblicum er et svensk teologisk tidsskrift som virkelig løfter fram Bibelen. Tidsskriftet viser hvor uholdbar den moderne og overflatiske bibelkritikken er. Det inneholder også utblikk over det som skjer i kristenheten og svarer på lesernes spørsmål om Bibelens rette tolkning.

Bestilles her:

<http://forlag.biblicum.se>

Mest av alt trenger vi tro

«Apostlene sa til Herren: 'Gi oss større tro!」

(Luk 17,5)

HAR DU HØRT HISTORIEN om kong Midas? Han var så grådig at da han fikk lov til å ønske seg én ting, ønsket han at alt det han rørte ved, skulle bli til gull. Han tok på en stol, og den ble til gull. Han tok på sengen sin, og den ble til gull. Han rørte ved datteren sin, og hun ble også til gull. Men da ble han veldig lei seg. For han innså at han hadde bedt om noe som ikke var godt for verken ham selv eller datteren hans.

Verden er full av mennesker som ligner på kong Midas. De ønsker seg feilaktige ting. Drukkenbolten ønsker seg en ny drink, men det han egentlig trenger, er å bli edru. Det ulydige barnet sier at det ønsker seg mer frihet, men hva det egentlig trenger er klarere grenser og en tydeligere oppdragelse. En person som har havnet i luksusfellen og har store økonomiske problemer, tror kanskje at han trenger mer penger, men det han egentlig trenger, er å lære seg personlig økonomi og et lavere forbruk.

Menneskenaturen er som den er. Heller ikke vi kristne vet alltid hva vi trenger mest. I Fadervår lærte Jesus disiplene sine å be seks bønner der de ber om åndelige velsignelser, og bare én bønn om daglig brød. Men er det slik vi pleier å be? Ber vi om åndelige velsignelser mer enn noe annet?

Vi ser hvordan de rike lever i luksus, og vi blir fristet til å be: «Herre, hjelp oss å øke vår velstand!» Vi ser mennesker med topprente og perfekte kropp, og vi som begynner å bli eldre, har dårlig helse og sliter med overvekt, sier kanskje: «Herre, gi meg en frisk og sunn kropp!» Vi ser hvordan andre mennesker lever gode dager, mens vi må arbeide og slite lange dager, dag etter dag, år etter år, og så ber vi: «Herre, gi oss mer tid til å leve det gode livet!» Men hvor mange ganger har vi bedt slik disiplene gjorde: «Herre, gi oss større tro!»?

Det fins ikke noe som er viktigere å be om enn dette. Velstand og berømmelse, god helse og gode dager – ingenting av dette er så viktig som tro. Det er troen som frelser oss, troen på Jesus som vår Frelser og Gjenløser. Troen på Ham som døde for at vi skulle leve. Troen på Ham som tilgir oss alle våre dåraktige ønsker og bønner.

Jesus vet at vi trenger tro mest av alt, og han har veldig lyst til å gi oss mer når vi ber ham om det.

Herre, tilgi meg mine dårlige prioriteringer. Styrk meg hver dag og led meg i mine daglige valg. Hjelp meg til å se at det er en større tro jeg trenger. Amen.